

En hoe gaat het nu met de vlinders in Nederland?

Eeuwige vraag 2001 was het twaalfde jaar dat vlinders werden geteld in het meetnet. Op zo'n 280 plekken verdeeld over het hele land telden honderden vrijwilligers weer wekelijks de vlinders. De Vlinderstichting en het CBS gebruiken deze ware stortvloed aan waarnemingen om trends te berekenen. Dat doen we tegenwoordig vanaf 1992, omdat er de eerste twee jaren nog niet genoeg routes waren voor een betrouwbare berekening.

In tabel 1 staan de belangrijkste conclusies samengevat die een antwoord geven op de eeuwige vraag uit de titel:

- Helaas neemt een groot deel van de soorten af. 23 van de 41 soorten waarvoor een betrouwbare trend berekend kan worden (56%) zijn achteruitgegaan.
- Slechts acht soorten (20%) gaan vooruit. Dit getal is overigens nog geflatteerd, omdat het hooibeestje tussen 1990 en 1992 enorm achteruitging en nog lang niet op het oude peil terug is.
- Acht soorten zijn stabiel (20%) en twee fluctueren zo sterk dat we geen trend kunnen bepalen.

Antwoord Het antwoord op titelvraag zou dus kunnen zijn:

"Meer dan de helft gaat achteruit en maar een op de vijf vooruit". Of weet u een beter antwoord?

Wilt u meer lezen over het wel en wee van de dagvlinders en libellen in 2001, dan kunt u het jaarverslag 2001 bekijken op onze internetpagina www.vlinderstichting.nl (ga naar de pagina Dagvlinders - Libellen en klik op de knop Landelijk Meetnet Dagvlinders).

Tekst: Chris van Swaay & Calijn Plate

Iedereen die wel eens laat vallen dat vlinders kijken of vlinders fotograferen een van zijn of haar hobby's is, kent deze vraag. En geef dan maar eens een goed antwoord. Gelukkig is er het Landelijk Meetnet Dagvlinders om deze vraag ook nog op een verantwoorde manier te kunnen beantwoorden.

Harold van den Oetelaar

Geert de Vries

Henkjan Kievit

Meer dan de helft van de dagvlindersoorten gaat achteruit en maar een op de vijf vooruit. Het bruin zandoogje (bovenste foto) vertoonde een geringe toename, de aardbeivlinder (midden) was min of meer stabiel en de bosparelmoervlinder (onder) vertoonde een zeer sterke afname.

How are the butterflies doing in The Netherlands?

After twelve years of gathering data via the national butterfly monitoring programmes, trends are presented in the numbers and distribution of butterflies. One of the main conclusions is that 23 of the 41 butterfly species have declined. Decline was most significant for the Large Chequered Skipper (*Heteropterus morpheus*), Niobe Fritillary (*Fabriciana niobe*) and the Heath Fritillary (*Meliticta athalia*). Only 8 species have increased in number and 8 species remained constant. Two species which are doing well are the Speckled Wood (*Pararge aegeria*) and the Small Heath (*Coenonympha pamphilus*).

Tabel 1: Beoordeling van de landelijke trends van de Nederlandse dagvlinders sinds 1992.

	Soort	Beoordeling	Omschrijving
Toename: 8 soorten	Bont zandoogje	significante zeer sterke toename	>75% in 5 jaar
	Hooibeestje	significante sterke toename	50-75% in 5 jaar
	Klein geaderd witje	significante geringe toename	<25% in 5 jaar
	Bruin zandoogje		
	Koninginnenpage	vermoedelijke toename	
	Kleine vuurvliinder		
	Boomblauwtje		
	Gehakkelde aurelia		
Stabiel: 8 soorten	Klein koolwitje	stabiel	<25% verandering in 5 jaar
	Icarusblauwtje		
	Koevinkje		
	Bruin blauwtje (2e generatie)		
	Aardbeivliinder	min of meer stabiel	<50% verandering in 5 jaar
	Groot koolwitje		
	Oranjetipje		
Afname: 23 soorten	Bont dikkopje	vermoedelijke afname	
	Bruin dikkopje		
	Oranje zandoogje	significante geringe afname	<25% in 5 jaar
	Landkaartje		
	Geelsprietdikkopje	significante matige afname	25-50% in 5 jaar
	Zwartsprietdikkopje		
	Groentje		
	Eikenpage		
	Heideblauwtje		
	Dagpauwoog		
	Kleine parelmoervliinder		
	Argusvliinder		
	Heivliinder		
	Kleine heivliinder		
	Kommavliinder	significante sterke afname	50-75% in 5 jr.
	Citroenvliinder		
	Bruine eikenpage		
	Kleine vos		
	Kleine ijsvogelvliinder		
	Grote parelmoervliinder		
	Spiegeldikkopje	significante zeer sterke afname	>75% in 5 jaar
	Duinparelmoervliinder		
	Bosparelmoervliinder		
Fluctuerend: 2 soorten	Groot dikkopje	fluctuerend: mogelijk grote toe- of afname	
	Zilveren maan		